

Forfatter: Oehlenschläger, Adam

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter I

Citation: Oehlenschläger, Adam: "Poetiske Skrifter I", i Oehlenschläger, Adam: *Poetiske Skrifter I*, udg. af H. TOPSØE-JENSEN, 1926-1930, s. XX. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-oehl01val-shoot-idm139633873771616/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter I

Oehlenschlägers Manddom blev ikke Goethes eller Schillers lig. Efter Ungdommens Eventyr kom Virkeligheden — Frederik den Sjettes fattige og bornerte Virkelighed paa Ruinerne af den sjunkne Heltetid fra Aarhundredets første Tiaar. Nedgangen i hans Kunst var begyndt, og paa intet Omraade er Tabet føleligere end i hans Romance-digtning og hans Lyrik. Af de fem Bind lyriske Digte i Liebenbergs store Udgave er de fire sidste for Størstedelen interesseløse; af Roman-cerne findes faa efter 1811, der hæver sig over et beskedent poetisk Jævnmaal. Det er, som om Oehlenschläger selv har følt Afstanden mellem sin straalende Ungdomsdigtning og Masseproduktionen af ligeegyldig Lejlighedspoesi nu, og derom har digtet de gribende Vers om den tabte Ungdom: »Hvor blev I røde Roser dog —«. Kun Digtet »Til Havet« og Mindedigtet over Kamma Rahbek er endnu i den store Stil, og dog taaler det sidste, trods den geniale Optakt med Skildringen af den klingre Frostmorgen, ikke Sammenligningen med Digtet over Vahl. Der er skøn og hjertelig Menneskelighed i Fiskerens Viso og Fiskerkonens Sang af »Hroars Saga«, men Hranes Elskovskvad viser trods sine prægtige Enkeltheder ved hele sin retoriske Opbygning tilbage til det 18. Aarh.s poetiske Stil. Og Fædrelandssangen, hvoraf kun de tre første smukke, om end lidt vege Vers lever, er som Helhed taget ved sin udprægede Frederik VI-Stil et Vidnesbyrd om, hvor snæver Oehlenschlägers engang uendelige Universalpoesi nu er blevet. Det er ingenlunde Ewald, højst Thomas Thaarup.

Alligevel — Haanden kan ryste, men den er dog

XX

den samme. Selv over Oehlenschlägers allersidste Digt fra Skydebanefesten paa hans Halvfjerdsaaarsfødselsdag, ja mere dér, end i de fleste andre fra hans senere Aar, ligger der et Skær af Glansen fra hans store Ungdom. Dets Tankeverden er i Slægt med »Til min Læser«; dets Billeder lysér endnu af den fordums Rundhed, Kraft og Ynde. Og dette Tilbageblik over det daadrige Digterliv bevæger os især, fordi den gamle Digter her selv har fundet Ordet, der nævner Grundtonen i hans Væsen, hans »herskende Egenskab«: *den danske Munterhed*. Ingen skønnere, mere rammende Karakteristik kunde gives af hans lykkelige harmoniske Natur — og af hans Kunst, der i stort og smaat saa forunderligt spejler hans Personlighed.

Efter saaledes at have fulgt Udviklingsfaserne i Oehlenschlägers Digtning gennem hans mindre Digte, vil det være muligt at give Synspunkterne for en almindelig Vurdering af Oehlenschlägers Lyrik og hans korte, fortællende Digte.

Sammenligner man den danske Poesi i Tidsrummet mellem Ewalds Død og Oehlenschlägers Fremtræden med »Digte, 1803«, og især med »Poetiske Skrifter«, vil man let faa Øje paa, hvad allerede Steffens rigtigt saa, at den Revolution, Oehlenschlägers Ungdomsværker fremkaldte i Litteraturens Historic, først og fremmest berodde paa den gennemgribende *sproglige Fornyelse*. Der er Digtere, som har tilført Sproget nye Værdier — Oehlenschläger stemte det fuldstændigt om. Skellet mellem det 18. og det 19. Aarhundrede er her saa skarpt,